

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2014. július 10.*

„Előzetes döntéshozatal iránti kérelem — Védjegyek — 2008/95/EK irányelv — A védjegybejelentésben megjelölt áruk és szolgáltatások azonosítása — Az egyértelműség és a pontosság követelményei — Nizzai Osztályozás — Kiskereskedelem — Szolgáltatások összevonása”

A C-420/13. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Bundespatentgericht (Németország) a Bírósághoz 2013. július 24-én érkezett, 2013. május 8-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Netto Marken-Discount AG & Co. KG**

és

a **Deutsches Patent- und Markenamt** között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: M. Ilešič (előadó) tanácselnök, C. G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader és E. Jarašiūnas bírák,

főtanácsnok: M. Wathelet,

hivatalvezető: K. Malacek tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2014. április 30-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Netto Marken-Discount AG & Co. KG képviseletében M. Rauscher Rechtsanwalt,
- a francia kormány képviseletében D. Colas és F.-X. Bréchet, meghatalmazotti minőségben,
- a lengyel kormány képviseletében B. Majczyna, meghatalmazotti minőségben,
- az Egyesült Királyság Kormánya képviseletében J. Beeko, meghatalmazotti minőségben, segítője: S. Ford barrister,
- az Európai Bizottság képviseletében F. W. Bulst és E. Montaguti, meghatalmazotti minőségben,

a főtanácsnok meghallgatását követően hozott azon határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

* Az eljárás nyelve: német.

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 299., 25. o.; és helyesbítés: HL 2009. L 11., 86. o.) 2. cikkének értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet a Netto Marken-Discount AG & Co. KG (a továbbiakban: Netto Marken-Discount) és a Deutsches Patent- und Markenamt (német szabadalmi és védjegy hivatal, a továbbiakban: DPMA) között egy védjegybejelentés utóbbi általi elutasítása tárgyában folyamatban lévő peres eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

- 3 Nemzetközi szinten a védjegyjogot többek között az ipari tulajdon oltalmára létesült, 1883. március 20-án Párizsban aláírt, legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Párizsi Unió Egylemény (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o., a továbbiakban: Párizsi Unió Egylemény) szabályozza. Az Európai Unió valamennyi tagállama részese az egyezménynek.
- 4 A Párizsi Unió Egylemény 19. cikke értelmében az unió országai kölcsönösen fenntartják maguknak a jogot, hogy egymás között az ipari tulajdon oltalmára külön megállapodásokat kössenek.
- 5 Az említett cikk szolgált alapul a védjegyekkel ellátható termékek és szolgáltatások nemzetközi osztályozására vonatkozó, az 1957. június 15-i nizzai diplomáciai konferencián megkötött, legutóbb Genfben 1977. május 13-án felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított Nizzai Megállapodás (*Recueil des traités des Nations unies*, 1154. kötet, n° I-18200, 89. o., a továbbiakban: Nizzai Megállapodás) elfogadásához. Ennek 1. cikke értelmében:

„(1) Az e Megállapodás alá tartozó országok Külön Uniót alkotnak és a védjegyrajstromozás szempontjából a termékek és szolgáltatások egységes osztályozását [a továbbiakban: Nizzai Osztályozás] fogadják el.

(2) A [Nizzai] Osztályozás magában foglalja:

- i. az osztályok jegyzékét, esetenként magyarázó megjegyzésekkel együtt;
- ii. a termékek és szolgáltatások betűsoros jegyzékét [...], a megfelelő besorolási osztályok megjelölésével.

[...]”

- 6 A Nizzai Megállapodás „A [Nizzai Osztályozás] jogi hatálya és használata” című 2. cikkének szövege a következő:

„(1) A [Nizzai] osztályozás jogi hatályát – a jelen Megállapodás által előírt követelményektől függően – a Külön Unió országai határozzák meg. Közelebbről: a [Nizzai] osztályozás nem kötelezi a szerződő országokat sem a védjegyoltalom terjedelmének megállapítása, sem pedig a szolgáltatási védjegyek elismerése tekintetében.

- (2) A Külön Unió mindegyik országa fenntartja jogát arra vonatkozóan, hogy a [Nizzai] osztályozást mint fő vagy mint kiegészítő rendszert alkalmazza.
- (3) A Külön Unió országainak illetékes hivatalai a védjegy-lajstromozási okiratokban és közleményekben a [Nizzai] osztályozás szerint tüntetik fel azoknak az osztályoknak a számát, amelyekbe a lajstromozott védjeggyel ellátható termékek vagy szolgáltatások tartoznak.
- (4) Az a tény, hogy a [termékek és szolgáltatások] betűrendes jegyzékében valamilyen elnevezés szerepel, nem érinti az ehhez az elnevezéshez fűződő esetleges fennálló jogokat.”
- 7 A Nizzai Osztályozás osztályainak jegyzéke – a 2002. január 1-jétől hatályos nyolcadik kiadása szerint – 34 áru-, és 11 szolgáltatási osztályt tartalmaz. Minden egyes osztályt egy vagy több általános kifejezés jelöl, amelyeket általában „fejezetcímnek” neveznek, és amely általános jelleggel írja le azokat a területeket, amelyekre főszabály szerint az ezen osztályba tartozó áruk vagy szolgáltatások tartoznak.
- 8 A Nizzai Osztályozás használati útmutatója szerint az egyes áruk, illetve szolgáltatások megfelelő besorolásához meg kell nézni az áruk és szolgáltatások betűrend szerinti jegyzékét, valamint az egyes osztályokra vonatkozó magyarázó megjegyzéseket.
- 9 A 2007. január 1-je óta hatályos kilencedik kiadásában, amelyet a 2012. január 1-je óta hatályos tizedik kiadás is azonos formában átvett, a Nizzai Osztályozás a 35. osztály tekintetében a szolgáltatásokat illetően a következő címet tartalmazza:

„Reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; irodai munkák.”

- 10 Az ezen osztályhoz fűzött magyarázó megjegyzés szövege a következő:

„A 35. osztály főleg személyek vagy szervezetek által nyújtott, főként az alábbi tárgyú szolgáltatásokat tartalmazza:

1. segítségnyújtás kereskedelmi vállalkozás működésében vagy vezetésében, vagy
2. segítségnyújtás ipari vagy kereskedelmi vállalat üzleti ügyeinek, vagy kereskedelmi funkcióinak irányításában,

valamint olyan reklámügynökségek által nyújtott szolgáltatások, amelyek főként a nyilvánossággal való kommunikáció, nyilatkozatok és közlések terjesztését végzik bármilyen eszköz útján, bármilyen áru vagy szolgáltatás tekintetében.

Idetartoznak, különösen:

- mások javára, különböző árufeleségek összeállítása (kivéve ezek szállítását), amely lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelően megtekinthessék és megvásárolhassák ezeket az árukat; ezeket a szolgáltatásokat kiskereskedelmi üzletek, nagykereskedelmi egységek, katalógusból levélben való megrendelés vagy olyan elektronikus média útján lehet nyújtani, mint például honlapok vagy televíziós bevásárló programok;
- írott közlemények és feljegyzések regisztrálásából, átírásából, összeállításából vagy rendszerezéséből álló szolgáltatások, valamint matematikai vagy statisztikai adatok felhasználása vagy összeállítása;
- reklámügynökségek és szolgáltatók szolgáltatásai, úgymint prospektusok terjesztése közvetlenül vagy posta útján, vagy minták terjesztése. Ez az osztály más szolgáltatásokkal kapcsolatos reklámozásra is pl. bankkölcsönök nyújtására, vagy rádióhirdetésekre is vonatkozhat.

Nem tartoznak ide, különösen:

- mérnöki jelentések és értékelések mint szolgáltatások, amelyek nem közvetlenül vonatkoznak a kereskedelmi vagy ipari vállalat működésére vagy ügyvezetésére (lásd a szolgáltatások betűrendes mutatóját).”
- 11 A Nizzai Osztályozás betűrendes jegyzéke többek között feltünteti a 35. osztályba tartozó szolgáltatások között az „eladási propaganda mások számára [helyesen: harmadik felek részére történő értékesítés (promóció)]” megnevezésű szolgáltatást.
- 12 A Nizzai Osztályozás a szintén szolgáltatásokra vonatkozó 36., 39., 41. és 45. osztály tekintetében a következő fejezetcímeket tartalmazza: „Biztosítás; pénzügyi ügyletek; valutaügyletek; ingatlanügyletek”; „Szállítás; áruk csomagolása és raktározása; utazásszervezés”; „Nevelés; szakmai képzés; szórakoztatás; sport- és kulturális tevékenységek”, illetve „Jogi szolgáltatások; biztonsági szolgáltatások személyek és vagyontárgyak védelmére; mások által egyéni igényeknek megfelelően nyújtott személyes és társadalmi jellegű szolgáltatások”.

Az uniós jog

- 13 A 2008/95 irányelv (13) preambulmbekezdése kimondja:
„A Közösség mindegyik tagállamára kötelező érvényű a [Párizsi Unió] Egyezmény. Ezen irányelv rendelkezéseinek teljes mértékben meg kell felelniük az ebben az Egyezményben foglaltaknak. A tagállamoknak az Egyezményből eredő kötelezettségeit ez az irányelv nem érinti. [...]”
- 14 Ugyanezen irányelv 2. cikke a következőképpen rendelkezik:
„Védjegyoltalomban részesülhet minden grafikailag ábrázolható megjelölés, így különösen szó – beleértve a személyneveket –, ábra, kép, alakzat, betű, szám, továbbá az áru vagy a csomagolás formája, ha e megjelölés alkalmas arra, hogy valamely vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait megkülönböztessen más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól”.
- 15 Ugyanezen irányelv 3. cikkének (1) bekezdése értelmében:
„A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölés
a) nem képezheti védjegy részét;
b) nem alkalmas a megkülönböztetésre;
c) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket a forgalomban az áru vagy a szolgáltatás fajtája, minősége, mennyisége, rendeltetése, értéke, földrajzi származása, előállítási vagy teljesítési ideje, illetve egyéb jellemzője feltüntetésére használhatnak;
d) kizárólag olyan jelekből vagy adatokból áll, amelyeket az általános nyelvhasználatban, illetve a tisztességes üzleti gyakorlatban állandóan és szokásosan alkalmaznak;
[...].”

- 16 A 2008/95 irányelv 2. és 3. cikkének szövege megfelel a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 1988. december 21-i 89/104/EGK első tanácsi irányelv (HL 1989. L 40., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 1. kötet, 92. o.) – amelyet a 2008/95 irányelv, 2008. november 28-i hatállyal, hatályon kívül helyezett és amelynek a helyébe lépett – 2. és 3. cikke szövegének.

A német jog

- 17 A védjegyek és egyéb megkülönböztető megjelölések oltalmáról szóló, 1994. október 25-i törvény (Gesetz über den Schutz von Marken und sonstigen Kennzeichen [Markengesetz]) (BGBl. 1994. I, 3082. o.; a továbbiakban: MarkenG) 3. §-ának (1) bekezdése lényegében a 2008/95 irányelv 2. cikkének felel meg.
- 18 A MarkenG 32. §-ának (3) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„A védjegybejelentésnek meg kell felelnie a 65. § (1) bekezdésének 2. pontja szerinti rendeletben meghatározott egyéb bejelentési feltételeknek.”
- 19 A MarkenG 65. §-a (1) bekezdésének 2. pontja kimondja:
„A szövetségi igazságügyi minisztérium felhatalmazást kap a védjegybejelentések tekintetében megkövetelt [...] egyéb feltételeknek a Bundesrat hozzájárulását nem igénylő rendelet útján történő meghatározására. [...]”
- 20 A MarkenG végrehajtási rendeletének (a továbbiakban: MarkenV) 20. §-ának (1) bekezdése értelmében:
„Az árukat és szolgáltatásokat olyan módon kell megjelölni, hogy az lehetővé tegye minden egyes árunak, illetve szolgáltatásnak a 19. § (1) bekezdése alapján meghatározott jegyzék valamely osztályába való besorolását.”
- 21 A MarkenV 19. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy „az áruk és szolgáltatások osztályozását a jelen rendelet 1. mellékletében szereplő áru- és szolgáltatásjegyzék alapján kell elvégezni”. Ezen 1. melléklet tartalmazza a 35. osztályt, amelynek szövege megfelel a Nizzai Osztályozás 35. osztálya szövegének.
- 22 A MarkenG 36. §-ának (4) bekezdése a következőképpen rendelkezik:
„Amennyiben az egyéb szabálytalanságokat a DPMA által meghatározott határidőn belül nem orvosolják, a DPMA elutasítja a bejelentést”.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

- 23 2011. szeptember 10-én a Netto Marken-Discount az alábbi szó- és ábrás megjelölés tekintetében nyújtott be lajstromozás iránti kérelmet a DPMA-nál, a Nizzai Megállapodás szerinti 18., 25., 35. és 36. osztályba tartozó áruk és szolgáltatások tekintetében:

- 24 A 35. osztályt illetően a védjegybejelentési kérelemben a következők szerepeltek:

„35. osztály: Kis- és nagykereskedelmi szolgáltatások, különösen különböző szolgáltatások harmadik felek részére történő összeállítása annak érdekében, hogy megkönnyítsék a fogyasztók hozzáférését e szolgáltatásokhoz, különösen kiskereskedelem, nagykereskedelem, postán megküldött vagy elektronikus úton – például honlapokon vagy televíziós távértékesítő adásokon keresztül – hozzáférhetővé tett termékkatalógusok útján, a következő szolgáltatások tekintetében: a 35. osztályból: reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; irodai munkák; a 36. osztályból: vásárlási utalványok vagy értékutalványok kiadása; a 39. osztályból: utazásszervezés; a 41. osztályból: szórakoztatás; a 45. osztályból: mások által egyéni igényeknek megfelelően nyújtott személyes és társadalmi jellegű szolgáltatások”.

- 25 2012. szeptember 10-i határozatával a DPMA a MarkenG 36. §-ának (4) bekezdése alapján elutasította a védjegybejelentést a 35. osztályba tartozó szolgáltatások tekintetében, azzal az indokkal, hogy az nem felel meg a MarkenV 20. §-ának (1) bekezdésében említett feltételnek, mivel szerinte a bejelentésben az említett osztálynál feltüntetett szolgáltatásokat sem jellegüket, sem terjedelmüket illetően nem lehetett világosan elkülöníteni a többi szolgáltatástól.

- 26 A Netto Marken-Discount az említett határozattal szemben hatályon kívül helyezés iránti keresetet terjesztett elő a kérdést előterjesztő bíróságnál.

- 27 A kérdést előterjesztő bíróság kiemeli, hogy a Bíróságnak még nem volt alkalma eddig döntés hozni azon kérdést illetően, hogy vajon védjegyoltalom szerzhető-e a szolgáltatások kiskereskedelmére vonatkozóan. Amennyiben erre a kérdésre igenlő a válasz, akkor az említett bíróság azt kérdezi, hogy mennyire pontosan kell leírni az e kiskereskedelemmel érintett szolgáltatásokat, valamint hogy az ilyen szolgáltatásokra vonatkozó kiskereskedelmet jelölő védjegy által nyújtott oltalom kiterjedhet-e a maga a kiskereskedő által végzett szolgáltatásnyújtásra is.

- 28 E körülmények között a Bundespatentgericht felfüggesztette az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjesztette a Bíróság elé:

„1) Úgy kell-e értelmezni a [2008/95] irányelv 2. cikkét, hogy az e rendelkezés értelmében vett szolgáltatás alatt a szolgáltatások kiskereskedelmét is érteni kell?

- 2) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni az irányelv 2. cikkét, hogy a kiskereskedő által forgalmazott árukhoz hasonló pontossággal kell meghatározni a kiskereskedő által kínált szolgáltatásokat is, azok jellegét illetően?

- a) A szolgáltatások pontos meghatározásához elegendő megadni
- i. pusztán általánosságban a szolgáltatás típusát vagy általános kifejezéseket,
 - ii. pusztán az osztály(ok)at, vagy
 - iii. konkrétan minden egyes szolgáltatást meg kell adni?
- b) Szerepet játszanak-e ezen adatok a bejelentési nap meghatározásnál, vagy azok módosíthatók, illetve kiegészíthetők olyan esetben, amikor azokat csak az általános kifejezések vagy az osztályok megjelölésével adták meg?
- 3) Az első kérdésre adandó igenlő válasz esetén:

Úgy kell-e értelmezni a [2008/95] irányelv 2. cikkét, hogy a kiskereskedelmi szolgáltatási védjegy oltalmának hatálya kiterjed a kiskereskedő által személyesen nyújtott szolgáltatásokra is?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

Az első kérdéstről

- 29 Első kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy valamely kiskereskedő olyan szolgáltatásnyújtása, amely abból áll, hogy szolgáltatásokat von össze annak érdekében, hogy azokat a fogyasztó könnyen össze tudja hasonlítani és igénybe tudja venni, a 2008/95 irányelv 2. cikkében említett szolgáltatások fogalma alá tartozhat-e.
- 30 A Netto Marken-Discount, a francia kormány, az Egyesült Királyság Kormánya, valamint az Európai Bizottság azt javasolja, hogy a Bíróság adjon igenlő választ az említett kérdésre, míg a lengyel kormány úgy véli, hogy a szolgáltatások kiskereskedelmét nem célszerű szolgáltatásnak minősíteni.
- 31 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy annak érdekében, hogy a bejelentés tárgya a 2008/95 irányelv 2. cikke értelmében védjegyoltalomban részesülhessen, három feltételnek kell megfelelnie. Először is megjelölésnek kell minősülnie. Másodszor ezen megjelölésnek grafikailag ábrázolhatónak kell lennie. Harmadszor a megjelölésnek alkalmasnak kell lennie arra, hogy egy vállalkozás áruit vagy szolgáltatásait más vállalkozások áruitól vagy szolgáltatásaitól megkülönböztesse (lásd a 89/104 irányelv 2. cikkére vonatkozóan: Libertel-ítélet, C-104/01, EU:C:2003:244, 23. pont; Heidelberger Bauchemie ítélet, C-49/02, EU:C:2004:384, 22. pont; valamint Dyson-ítélet, C-321/03, EU:C:2007:51, 28. pont).
- 32 E tekintetben a „szolgáltatások” fogalmát illetően hangsúlyozni kell, hogy azt az uniós jogalkotó nem határozta meg, így annak elkerülése érdekében, hogy a tagállami jogrendektől függően más-más feltételek érvényesüljenek a védjegyek lajstromozásánál, meg kell határozni e fogalom egységes értelmezését (lásd ebben az értelemben: Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte ítélet, C-418/02, EU:C:2005:425, 28–33. pont).
- 33 Ezen értelmezés céljából a Bíróság egy kiskereskedő által benyújtott védjegybejelentéssel kapcsolatos ügyben korábban már kimondta, hogy az áru-kiskereskedelem keretében végzett szolgáltatásnyújtás szolgáltatásnak minősülhet. Ugyanis az áru-kiskereskedelem maguknak a termékeknek az értékesítésén felül kiterjed a kiskereskedő egyéb tevékenységeire is, mint például az eladásra felkínált áruk összeválogatására és különféle olyan szolgáltatások nyújtására, amelyeknek a célja, hogy a fogyasztó e

termékeket a szóban forgó kereskedőnél, és ne annak valamelyik versenytársánál vásárolja meg (lásd ebben az értelemben: Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte ítélet, EU:C:2005:425, 34., 39. és 52. pont).

- 34 Anélkül hogy vizsgálni kellene azt, hogy a szolgáltatások, az árukhoz hasonlóan, e fogalmak eredeti jelentése szerint „kiskereskedelem” tárgyát képezhetik-e, meg kell állapítani, hogy amint azt a Bírósághoz észrevételt benyújtó kormányok, valamint a Bizottság is hangsúlyozta, vannak olyan esetek, amikor a gazdasági szereplő harmadik felek szolgáltatásainak kínálatából válogat össze és mutat be egyeseket annak érdekében, hogy a fogyasztó e szolgáltatások közül egyetlen közvetítőn keresztül tudjon választani.
- 35 Az ilyen gazdasági szereplő által nyújtott szolgáltatás állhat többek között olyan tevékenységekből, amelyek lehetővé teszik a fogyasztó számára, hogy az említett szolgáltatásokat könnyen össze tudja hasonlítani és igénybe tudja venni, valamint reklámtevékenységből is.
- 36 Az ilyen jellegű összeállítással és reklámmal kapcsolatos szolgáltatásnyújtások adott esetben a Nizzai Osztályozás 35. osztályába is tartozhatnak, amelynek fejezetcímét és magyarázó megjegyzéseit a jelen ítélet 9. és 10. pontja idézte. E lehetőséget megerősíti a Nizzai Osztályozás betűrendes jegyzéke is, amely az említett osztály szolgáltatásai között felsorolva tartalmazza az „eladási propaganda mások számára [helyesen: harmadik felek részére történő értékesítés (promóció)]” megnevezésű szolgáltatást is.
- 37 Az említett szolgáltatások a jelen esetben a 2008/95 irányelv 2. cikke értelmében vett „szolgáltatások” fogalmába tartoznak. Ugyanis, amint azt ezen irányelv (13) preambulumbekzdése kimondja, az irányelv rendelkezéseinek teljes összhangban kell lenniük a Párizsi Unió Egyezmény rendelkezéseivel, és nem érinthetik a tagállamok ezen Egyezményből eredő kötelezettségeit. Mivel a Nizzai Megállapodást ugyanezen Egyezmény alkalmazásával fogadták el, ezért az említett 2. cikk nem értelmezhető oly módon, amely kizárná az e cikkben említett „szolgáltatások” fogalmából azokat a szolgáltatásokat, amelyek a Nizzai Osztályozásban szereplő szolgáltatási osztályok valamelyikébe tartoznak (lásd analógia útján: Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, C 307/10, EU:C:2012:361, 52. pont).
- 38 A jelen ügyben a védjegybejelentésnek az ezen ítélet 24. pontjában idézett kivonatából az derül ki, hogy az ítélet 23. pontjában feltüntetett szó- és ábrás megjelölés védjegyként történő lajstromozását „különösen” harmadik felek által kínált szolgáltatások összeállításával kapcsolatos szolgáltatásnyújtás tekintetében kérték. Bár kétségtelen, hogy a Netto Marken-Discount a Bíróság előtti tárgyaláson pontosította, hogy az általa összeállított szolgáltatások mindegyikét harmadik felek nyújtják, a „különösen” fordulatot az illetékes hatóság úgy is értelmezheti, hogy e társaság nem zárja ki az olyan szolgáltatások idevételét sem, amelyek az e gazdasági szereplők által kínált szolgáltatásokon felül a saját maga által nyújtott szolgáltatásokat is magukban foglalják.
- 39 Mindenesetre, mégha feltételezzük is, hogy a Netto Marken-Discount által kínált szolgáltatások választéka magában foglalhatja a saját maga által nyújtott szolgáltatásokat is, e körülmény semmit sem változtat azon a tényen, hogy a védjegybejelentési kérelmében a „különböző szolgáltatások harmadik felek részére történő összeállítása annak érdekében, hogy megkönnyítsék a fogyasztók részére a hozzáférést e szolgáltatásokhoz” fordulattal leírt szolgáltatásnyújtás, a jelen ítélet 34–37. pontjában kifejtett okok miatt, szolgáltatásnak minősíthető. Hacsak nem akarjuk megfosztani az alapeljárás felperesét attól a lehetőségtől, hogy az említett megjelölést az ezen összeállítással kapcsolatos szolgáltatások tekintetében védjegyként lajstromoztathassa, védjegybejelentési kérelme a Nizzai Osztályozás szerinti 35. osztály tekintetében nem utasítható el pusztán amiatt, hogy az általa a fogyasztók részére kínált szolgáltatások választéka magában foglalhat saját maga által nyújtott szolgáltatásokat is.

- 40 Az előzőekben kifejtettek egészére való tekintettel az első kérdésre azt a választ kell adni, hogy valamely gazdasági szereplő olyan szolgáltatásnyújtása, amely abból áll, hogy szolgáltatásokat állít össze annak érdekében, hogy azokat a fogyasztó könnyen össze tudja hasonlítani és igénybe tudja venni, a 2008/95 irányelv 2. cikkében említett szolgáltatások fogalma alá tartozhat.

A második kérdéstről

- 41 Második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy a 2008/95 irányelvet úgy kell-e értelmezni, hogy az megköveteli, hogy az olyan szolgáltatásra vonatkozó védjegybejelentési kérelem, amely abból áll, hogy szolgáltatásokat állítanak össze, egyértelműen és pontosan megjelölje azokat a szolgáltatásnyújtásokat, amelyek e szolgáltatás-összeállítást képezik, valamint az összeállított szolgáltatásokat.
- 42 Előjáróban emlékeztetni kell arra, hogy a védjegy nyilvános lajstromba való felvételének célja, hogy azt az illetékes hatóságok és a nyilvánosság, különösen a gazdasági szereplők számára hozzáférhetővé tegyék (Heidelberger Bauchemie ítélet, EU:C:2004:384, 28. pont, valamint Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 46. pont).
- 43 Egyrészt az illetékes hatóságoknak világosan és pontosan ismerniük kell a védjegy árujegyzékébe tartozó árukat vagy szolgáltatásokat annak érdekében, hogy teljesíthessék a bejelentések előzetes vizsgálatára, a védjegyek közzétételére, valamint a védjegynyilvántartás megfelelő és pontos vezetésére irányuló kötelezettségeiket. Másrészt a gazdasági szereplőknek egyértelműen és pontosan meg kell tudniuk bizonyosodni a tényleges vagy potenciális versenytársaik oltalomban részesülő védjegyeiről vagy az általuk tett bejelentésekről, hogy így a harmadik személyek jogairól érdemi információhoz juthassanak (Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 47. és 48. pont).
- 44 Következésképpen a 2008/95 irányelv megköveteli, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező árukat vagy szolgáltatásokat a bejelentő kellően egyértelműen és pontosan jelölje meg, annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők pusztán ennek alapján is meg tudják határozni a védjegy oltalmának terjedelmét (Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 49. pont).
- 45 E követelmény teljesítéséhez nem szükséges, hogy egy szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatás tekintetében lajstromoztatni kért védjegy bejelentője konkrétan megjelölje azon tevékenységek mindegyikét, amelyekből e szolgáltatás áll (lásd ebben az értelemben: Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte ítélet, EU:C:2005:425, 49. pont, valamint Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 45. pont). Az olyan leírás alapján, mint amilyen a Netto Marken-Discount által benyújtott védjegybejelentési kérelemben is szerepel, amelynek értelmében a kérdéses szolgáltatás különösen „különböző szolgáltatások harmadik felek részére történő, annak érdekében való összeállításából áll, hogy megkönnyítsék a fogyasztók hozzáférését e szolgáltatásokhoz, különösen kiskereskedelem, nagykereskedelem, postán megküldött vagy elektronikus úton – például honlapokon vagy televíziós távértékesítő adásokon keresztül – hozzáférhetővé tett termékkatalógusok útján”, az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők gondolhatják, hogy a bejelentést egy olyan szolgáltatás tekintetében teszik, amely különféle szolgáltatások kiválasztásából és bemutatásából áll, annak érdekében, hogy a fogyasztó azok közül egyetlen közvetítő igénybevételével tudjon választani.
- 46 Az viszont szükséges, hogy a szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatásra vonatkozó védjegy bejelentője ez előbbieket kellőképpen világosan és pontosan megjelölje (lásd analógia útján: Praktiker Bau- und Heimwerkermärkte ítélet, EU:C:2005:425, 50. pont, valamint Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 45. pont).
- 47 Ugyanis azon szolgáltatások kellően világos és pontos azonosításának hiánya, amelyeket a bejelentő a fogyasztó számára ki akar választani és be akar mutatni, különösen nehézkessé, sőt akár lehetetlenné teheti az illetékes hatóságok számára a bejelentés teljes körű vizsgálatának elvégzését. Amikor ez

utóbbiak nem tudják kikövetkeztetni a bejelentés alapján, hogy a bejelentő mely szolgáltatásokra gondolt, nem fogják tudni megfelelő módon megvizsgálni többek között azt, hogy a védjegybejelentés tárgyát képező megjelölés vajon nem leíró jellegű-e a bejelentő által kiválasztani és bemutatni szándékozott szolgáltatások valamelyike vagy közülük akár több tekintetében.

- 48 Jelen esetben a Netto Marken-Discount az általa összeállítani szándékozott szolgáltatások azonosításához a Nizzai Osztályozás 35., 36., 39., 41. és 45. osztályára hivatkozott. Márpedig ezen osztályok többségét illetően mindössze az ezen osztályok fejezetcímeiben szereplő általános megnevezések használatára szorítkozott.
- 49 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy a Nizzai Osztályozás fejezetcímeiben szereplő általános kifejezések közül egyesek olyan sokféle árut vagy szolgáltatást foglalnak magukban, hogy nem alkalmasak arra, hogy megfeleljenek az egyértelműség és a pontosság követelményének. Következésképpen a 2008/95 irányelv az említett fejezetcímek általános kifejezéseinek további körülírás nélküli használatát csak olyan esetekben engedi meg, amikor ezen általános kifejezések önmagukban is elég egyértelműek és pontosak ahhoz, hogy lehetővé tegyék az illetékes hatóságok és a gazdasági szereplők számára a bejelentett védjegy oltalma terjedelmének meghatározását (lásd: Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 54. és 56. pont).
- 50 Az illetékes hatóságok feladata annak értékelése, hogy a Netto Marken-Discount által benyújtott védjegybejelentésben használt olyan kifejezések, mint például a „szórakoztatás” és az „egyéni igényeknek megfelelően nyújtott személyes és társadalmi jellegű szolgáltatások” kifejezések megfelelnek-e az előírt egyértelműségi és pontossági követelményeknek (lásd analógia útján: Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 55. pont).
- 51 Egyebekben emlékeztetni kell arra, hogy amikor a védjegybejelentő a Nizzai Osztályozás valamely adott osztályának fejezetcímében szereplő általános kifejezések egészét és így annak egész fejezetcímét használja, mindenképpen pontosítani kell, hogy kérelme az ezen osztály betűrend szerinti jegyzékében szereplő áruk, illetve szolgáltatások egészére, vagy azok közül csupán bizonyos árukra, illetve szolgáltatásokra vonatkozik-e. Amennyiben a bejelentés az említett áruk vagy szolgáltatások közül csak bizonyos árukra vagy szolgáltatásokra vonatkozik, a bejelentő köteles pontosítani, hogy az említett osztályba tartozó áruk, illetve szolgáltatások közül melyekre vonatkozik a kérelme (Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 61. pont).
- 52 A jelen ügyben a Netto Marken-Discount feltüntette a védjegybejelentésében, hogy a szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatás, amelynek tekintetében a védjegyoltalmat igényelni szeretné, többek között a „reklámozás; kereskedelmi ügyletek; kereskedelmi adminisztráció; irodai munkák” megnevezésű szolgáltatás összevonására vonatkozik. A kérdést előterjesztő bíróság által elvégzendő értékelés fenntartása mellett, úgy tűnik, hogy az említett kérelem nem pontosítja, hogy a Nizzai Osztályozás 35. osztálya címe egészének idézésével az alapeljárás felperese az ezen osztály betűrendes jegyzékében felsorolt valamennyi szolgáltatás összeállításából álló szolgáltatás tekintetében kéri a védjegy tekintetében az oltalmat, vagy pedig e szolgáltatások közül csupán némelyiknek az összeállítás tekintetében. Márpedig, figyelemmel az Unión belül azt illetően fennálló eltérő megközelítési módokra, hogy miként kell érteni a Nizzai Osztályozás valamely osztálya fejezetcímének használatát, az olyan védjegybejelentés, amelynek alapján nem állapítható meg, hogy valamely osztály fejezetcímének használatával a bejelentő a védjegyet ezen osztály áruinak vagy szolgáltatásainak egésze vagy csupán egy része tekintetében szeretné lajstromoztatni, nem tekinthető kellően egyértelműnek és pontosnak (Chartered Institute of Patent Attorneys ítélet, EU:C:2012:361, 58., 59. és 62. pont).
- 53 Az előzőekben kifejtettekre való tekintettel a második kérdésre azt a választ kell adni, hogy a 2008/95 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatásra vonatkozó védjegybejelentési kérelem kellően egyértelműen és pontosan legyen megfogalmazva ahhoz, hogy az illetékes hatóságok és a többi gazdasági szereplő számára kiderüljön, hogy melyek azok a szolgáltatások, amelyeket a bejelentő össze kíván vonni.

A harmadik kérdéstről

- 54 A kérdést előterjesztő bíróság által feltett harmadik kérdés, amely arra irányul, hogy kiderítse, hogy egy szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatásra vonatkozó védjegy esetében mi a hatálya a védjegy által nyújtott oltalomnak, miként arra a Netto Marken-Discount és a Bizottság emlékeztetett, nyilvánvalóan semmiféle kapcsolatban nincs az alapeljárás tárgyával, hiszen az kizárólag egy szolgáltatások összeállítására vonatkozó szolgáltatás tekintetében a jelen ítélet 23. pontjában feltüntetett szó- és ábrás megjelölés védjegyként történő lajstromozásának DPMA általi megtagadására vonatkozik.
- 55 Következésképpen a Bíróság azon állandó ítélkezési gyakorlata alapján, amely szerint a nemzeti bíróság által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet el kell utasítani, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával (lásd többek között: Cipolla és társai ítélet, C-94/04 és C-202/04, EU:C:2006:758, 25. pont, valamint Jakubowska-ítélet, C-225/09, EU:C:2010:729, 28. pont), a harmadik kérdést elfogadhatatlannak kell minősíteni.

A költségekről

- 56 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

- 1) **Valamely gazdasági szereplő olyan szolgáltatásnyújtása, amely abból áll, hogy szolgáltatásokat állít össze annak érdekében, hogy azokat a fogyasztó könnyen össze tudja hasonlítani és igénybe tudja venni, a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében említett szolgáltatások fogalma alá tartozhat.**
- 2) **A 2008/95 irányelvet úgy kell értelmezni, hogy az megköveteli, hogy a szolgáltatások összeállításából álló szolgáltatásra vonatkozó védjegybejelentési kérelem kellően egyértelműen és pontosan legyen megfogalmazva ahhoz, hogy az illetékes hatóságok és a többi gazdasági szereplő számára kiderüljön, hogy melyek azok a szolgáltatások, amelyeket a bejelentő össze kíván vonni.**

Aláírások